

З 1979 року відповідно до «Положення про ордени, медалі, і почесні звання СРСР» місто, нагороджене званням "Місто-герой", одержало найвищі нагороди СРСР — **орден Леніна та медаль «Золота Зірка»**. Також у цих містах встановлюється обеліск із зображенням ордена Леніна, медалі «Золота Зірка» та текстом Указу Президії Верховної Ради СРСР.

У 1995 році до 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років були випущені ювілейні монети номіналом 200000 карбованцев, посвячені містам-героям.

Література

Ванеев, Г. И. Севастополь, 1941-1942: хроника героической обороны. [У 2 кн.]. Кн. 2. (02.01-05.07.1942). – К. : Україна, 1995. – 285 с. : ил.

Героїчний Київ : документальні розповіді / упоряд. В. І. Денисенко. – К. : Україна, 2003. – 335 с. : іл.

Емченко, А. П. Киев: память города-героя : фотопутеводитель. – К. : Мистецтво, 1990. – 163 с. : ил.

Мелков, Л. А. Керчь : повесть-хроника в документах, воспоминаниях и письмах

участников героической защиты и освобождения города в 1941-1944 гг. – М. : Политиздат, 1981. – 199 с. – (Города-герои).

Мемориал над Днепром : путеводитель по мемориальному комплексу «Украинский государственный музей истории Великой Отечественной войны, 1941-1945 годов» / авт.-сост. В. Д. Ольшанский, А. И. Филатова. – К. : Мистецтво, 1985. – 191 с. : ил.

Мемориальный комплекс «Украинский государственный музей истории Великой Отечественной войны, 1941-1945 годов» : фотопутеводитель / авт.-сост. В. А. Жуковский, В. Д. Ольшанский, В. П. Фомина. – К. : Мистецтво, 1983. – 191 с. : ил

Ми зараз живемо в такий час, коли історія нашої країни, мужність та патріотизм наших людей захоплює.

Запрошуємо Вас завітати до бібліотек нашого району, де Ви знайдете багато цікавої та корисної інформації, згадати або дізнатися нового про героїчні міста та людей, які їх захищали.

Контактна інформація

Адреса:

м. Київ, вул. Драйзера, 6.

Телефон:

(044)546-90-45

e-mail:

library141@ukr.net

веб-сторінка:

<http://desnabib.kiev.ua>

Довідка підготовлена за матеріалами фондів бібліотеки та інтернет-ресурсів

Централізована бібліотечна система
Деснянського району
м. Києва

Центральна районна бібліотека
№ 141

МІСТА-ГЕРОЇ УКРАЇНИ

(до 70-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників)

Пам'ятка

Київ - 2014

Шановні читачі!

Пропонуємо Вашій увазі пам'ятку, присвячену містам-героям України, які проявили особливу мужність і героїзм у Великій Вітчизняній війні, за що і відзначені особливою найвищою відзнакою «Місто-герой».

8 травня 1965 року було затверджено Положення про звання «Місто-герой».

Почесне звання було надано 12 містам і одній фортеці. Чотири з них знаходяться в Україні: **Одеса (1965), Київ (1965), Севастополь (1965), Керч (1973)**.

У кожного міста, як і у кожної людини, своя доля: час народження (будування), розвитку, час зльотів і падінь, час героїчних справ ...

Керч

В літопис Великої Вітчизняної війни увійшли подвиги:

- захисників Аджимушкая (межа міста), з травня по жовтень 1942 року, які тримали оборону в каменоломнях в тилу ворога;

- героїзм десантників Керченсько-Феодосійської операції 1941 року;

- Ельтігенська операція 1943 року.

11 квітня 1944 року Керч була звільнена. За час боїв в Керчі було знищено більше 85% будівель. Визволителів зустріли трохи більше 30 мешканців міста з майже 100 тисяч жителів на 1940 рік.

У 1973 році за героїзм, мужність і заслуги населення, подвиги воїнів у Великій

Вітчизняній війні місту присвоєно звання «Місто-герой».

Київ

778 днів столиця України була окупована німецькими загарбниками, які майже повністю розгромили місто. Вони встановили в ньому режим кривавого терору, насильства і грабіжу. Фашисти знищили в Бабиному яру, в концтаборах на Сирці і в Дарниці понад 200 тис. громадян, 100 тис. осіб вивезли в рабство до Німеччини, зруйнували більше 800 промислових підприємств, 40% житлової площі. **6 листопада 1943 року** в результаті успішного здійснення Київської операції Київ був звільнений від німецько-фашистських окупантів.

Подвиг Києва увічнений в присвоєнню йому, у 1965 році, звання «Міста-Героя».

На згадку про події 1941-1945 року в місті був споруджений Меморіальний комплекс "Національний музей історії Великої Вітчизняної війни" - ще одне свідчення того, що подвигу народу-переможця - жити у віках.

Одеса

З перших днів війни Одеса виявилася прифронтовим містом.

З 16 жовтня 1941 р. по 9 квітня 1944 р. місто було

окуповано, але не припинило боротьби. Захисники Одеси, проявляючи небачений героїзм і самопожертву, стійко відбивали наступ противника. Жителі міста (більше 38 тис.) переселилися в катакомби і тримали оборону.

За видатні заслуги перед Батьківщиною, мужність і героїзм у боротьби з німецько-фашистськими загарбниками **8 травня 1965 р.** місту Одесі присвоєно звання **Місто-герой».**

Севастополь

Ім'я, дане місту при його будівництві, в перекладі з грецького означає "величний, гідний поклоніння, героїчне місто". Він виправдав його своєю більш ніж двовіковою історією.

Оборона Севастополя тривала 250 днів (з 5 листопада 1941р. - по 4 липня 1942 р). Місто буквально пішло під землю: там були школи, дитячі сади, шпиталі, ремонтні майстерні та заводи. Захисники міста скували значні сили гітлерівських військ. Вони повторили легендарний подвиг російських воїнів, які обороняли Севастополь в 1854-1855 роки.

Севастополь був звільнений 9 травня 1944 році.

Містом-героем Севастополь назвали вже в перші роки Великої Вітчизняної війни. В 1941-1942 роки виходили книги з назвою "Місто-герой Севастополь". **Офіційно це почесне звання було закріплено в 1945 році.**

